

POSTANOWIENIE

Dnia 15 kwietnia 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący)

SSN Bogumiła Ustjanicz

SSN Kazimierz Zawada (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa D. J.
przeciwko Skarbowi Państwa – Dyrektorowi Aresztu Śledczego w P.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 15 kwietnia 2010 r.,
zażalenia pełnomocnika powoda
na postanowienie o kosztach zawarte w wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 17 września 2009 r., sygn. akt I ACa (...),

odrzuca zażalenie.

Uzasadnienie

Powód, D. J., w pozwie skierowanym przeciwko Skarbowi Państwa – Dyrektorowi Aresztu Śledczego w P. wniósł o zasądzenie kwoty 60 000 000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę spowodowaną naruszeniem dóbr osobistych oraz pogwałceniem art. 102 pkt 9 k.k.w.

Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 30 kwietnia 2009 r. oddalił powództwo, a ponadto zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokat A. T.-G. kwotę 8 784 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Także apelacja powoda od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 30 kwietnia 2009 r. została oddalona, wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 17 września 2009 r. Jednocześnie Sąd Apelacyjny postanowieniem zawartym w wyroku z dnia 17 września 2009 r. przyznał adwokat A. T.-G. od Skarbu Państwa tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu kwotę 659 zł. W uzasadnieniu wyjaśnił, że kwota ta stanowi 10% stawki minimalnej właściwej opłaty, należnej adwokatowi. Jako podstawę zasądzenia tej kwoty Sąd Apelacyjny podał § 2 w związku z § 6 pkt 5 oraz § 13 ust. 1 pkt 2 i § 2 ust. 3 oraz § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).

A. T.-G. wniosła zażalenie na to postanowienie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Artykuł 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c., dodany przez ustawę z dnia 19 marca 2009 r. (Dz. U. Nr 69, poz. 592), rozszerza krąg wyjątków od zasady niedopuszczalności zażalenia do Sądu Najwyższego na postanowienia sądu drugiej instancji niekończące postępowania w sprawie. Zgodnie z tym przepisem, zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje również na postanowienie sądu drugiej instancji co do kosztów procesu, które nie były przedmiotem rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji.

Rozstrzygnięcie sądu o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej stronie z urzędu nie jest jednak orzeczeniem co do kosztów procesu. W razie przegrania przez stronę korzystającą z pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu powstaje subsydiarny, publicznoprawny obowiązek Skarbu Państwa wypłacenia temu adwokatowi wynagrodzenia za świadczoną pomoc prawną (art. 29 ust.1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze, jedn. tekst: Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188 ze zm. i §§ 19-21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu). Obowiązek ten ma na względzie interes publiczny, służy realizacji zasady równości w postępowaniu cywilnym oraz urzeczywistnieniu prawa do sądu.

W związku z tym, że rozstrzygnięcie o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej stronie z urzędu nie jest orzeczeniem co do kosztów procesu, nie ma do niego zastosowania nie tylko art. 102 k.p.c., ale i art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c. W rezultacie także na gruncie przewidzianej w tym przepisie nowej regulacji niedopuszczalne jest

zażalenie do Sądu Najwyższego na postanowienie sądu drugiej instancji co do przyznania od Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej stronie z urzędu w postępowaniu apelacyjnym (por. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2009 r., III CZ 53/09, Biul. SN 2010, nr 2, s. 11, i z dnia 25 czerwca 2009 r., III CZP 36/09, OSNC 2010, nr 2, poz. 24).

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398²¹ i art. 373 k.p.c. orzekł jak w sentencji.